

**НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗРАХУНКІВ
З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПОКУПЦЯМИ**

Телятник М.В.,

*ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА*

Науковий керівник – к.е.н., старший викладач Бірченко Н.О.

Інформація про розрахунки, які здійснює підприємство, має велике значення, так як ґрунтуючись на даних розрахунків, приймаються управлінські рішення. Чим вище якість інформації про розрахунки, тим вище якість управлінських рішень, які приймає користувач. Іншими словами, якщо відобразити розрахунки в обліку некоректно, то інформація про діяльність підприємства не буде достовірною. В такому випадку неможливо приймати ефективні управлінські рішення.

Питанням удосконалення розрахунків з постачальниками та покупцями приділяли увагу вітчизняні вчені такі, як В.Я. Плаксієнко, В.Я. Куклішина, С.В. Візіренко, В.О. Ганусич, М.І. Лоя, В.Е. Колесниченко, О.П. Погрібна та інші [1-5].

Кредитори можуть дати оцінку величини платоспроможності підприємства з урахуванням відображеної в його звітності дебіторської та кредиторської заборгованості і при певних умовах можуть визнати підприємство банкрутом.

Для менеджерів інформація про стан розрахунків дуже важлива, так як вони приймають управлінські рішення, які мають прямий вплив на фінансово-економічні показники діяльності підприємства.

Для працівників підприємства має значення стан розрахунків по оплаті праці, непогашена заборгованість по заробітній платі, розрахунки по відшкодуванню матеріального збитку, страхування та ін.

Якщо говорити про підприємство в цілому, то своєчасне і повне виконання зобов'язань покращує ділову репутацію підприємства, що підвищує її конкурентоспроможність на ринку. Тому великого значення набуває прозора і якісна інформація про стан розрахунків.

Між підприємствами, засновниками, організаціями більшість розрахунків здійснюються безготівковим шляхом. При розрахунках між підприємствами посередниками виступають відповідні установи банків. З метою поліпшення стану розрахунків з постачальниками і покупцями потрібно детально вивчити організацію грошових і розрахункових операцій.

Актуальність даного питання полягає в тому, що розвиток і удосконалення обліку розрахунків з контрагентами безпосередньо впливає на фінансовий результат підприємства через регулювання дебіторської і кредиторської заборгованості.

До основних завдань обліку розрахунків з постачальниками і покупцями, можна віднести:

- формування повної і достовірної інформації про стан розрахунків з постачальниками і покупцями, необхідної внутрішнім і зовнішнім користувачам бухгалтерської звітності;
- забезпечення інформацією, необхідною внутрішнім і зовнішнім користувачам для контролю за дотриманням законодавства України при здійсненні підприємством господарських операцій та їх доцільністю, наявністю і рухом майна й зобов'язань, використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів відповідно до затверджених норм, нормативів і кошторисів;
- контроль за станом дебіторської і кредиторської заборгованості;
- контроль за дотриманням форм розрахунків, встановлених в договорах з постачальниками і покупцями;
- своєчасна вивірка розрахунків з дебіторами і кредиторами для виключення простроченої заборгованості.

У будь-якого підприємства існує ймовірність несплати або несвоєчасної оплати рахунків. В результаті цього може виникнути дебіторська або кредиторська заборгованість.

Для того щоб покращити стан розрахунків на підприємстві необхідно провести раціональну організацію контролю за станом розрахунків з постачальниками і покупцями і виконувати необхідний ряд завдань:

– регулярно відслідковувати співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості. Значне зростання величини дебіторської заборгованості створює загрозу фінансової стійкості підприємства, а також спонукає залучати додаткові джерела фінансування (в тому числі позикові) для кредиторської заборгованості, яка виникла у підприємства;

– здійснювати постійний контроль за станом розрахунків за простроченими заборгованостями;

– своєчасно знаходити неприпустимі види дебіторської і кредиторської заборгованості, в тому числі прострочену заборгованість; заборгованість до державного бюджет і державні позабюджетні фонди; заборгованість за розрахунками з відшкодування матеріального збитку та ін.;

– розробити систему стимулів своїм клієнтам з метою прискорення оплатити за рахунками шляхом надання спеціальних знижок;

– створити систему оцінки клієнтів, встановити формальні ліміти кредиту кожному покупцеві, які будуть визначатися оцінкою фінансового стану конкретного покупця;

– зробити менеджерів з продажу відповідальними за спостереженням і оновленням статусу покупця;

– розділити постачальників на категорії за ступенем їх важливості для діяльності і прибутковості підприємства, налагодити співпрацю з важливими постачальниками;

– відкласти здійснення платежів менш важливим постачальникам;

– знайти альтернативних постачальників, що пропонують більш вигідні умови співпраці, і використовувати цю інформацію для подальших переговорів з нинішніми постачальниками.

Дотримання всіх вище наведених рекомендацій сприятиме покращенню фінансового стану підприємства, поліпшить його ділову репутацію та відповідно підвищить конкурентоспроможність на ринку.

Література:

1. Плаксієнко В.Я. Особливості облікового відображення розрахунків з постачальниками на підприємстві / В.Я. Плаксієнко, В.Я. Куклішина // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nauka.com/11_NPE_2014/Economics

2. Візіренко С.В. Удосконалення аудиту розрахунків з постачальниками і підрядниками / С.В. Візіренко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi.../cgiiirbis_64.ex.

3. Ганусич В.О. Удосконалення обліку поточних зобов'язань / В.О. Ганусич, М.І. Лоя // Науковий вісник Ужгородського університету: Економіка. – 2015. – Вип. 1 (45). – С. 238-241. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi.../cgiiirbis_64.exe

4. Колесниченко В.Е. Аналіз управління кредиторською заборгованістю / В.Е. Колесниченко // Ефективна економіка: електрон. наук. фахове вид. – 2016. – № 3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4855>

5. Погрібна О.П. Удосконалення обліку розрахунків з постачальниками запасів на агропромислових підприємствах / О.П. Погрібна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Menegment/2014>.

ВИЗНАЧЕННЯ ТА СКЛАДОВІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

ФЕДОСОВА В.О., СТУДЕНТКА,

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Науковий керівник – к.е.н., доцент Луценко О.А.

Розвиток вітчизняних підприємств на сучасному етапі багато в чому залежить від ефективної організації та планування їх фінансово-господарської діяльності. Цей процес, у свою чергу, потребує побудови реалізації управлінського процесу, важливим інструментом якого є облікова політика підприємства.